

Aqqalu C.Jerimiassen
Atassut

FM 2023/117 - 1
16. maj 2023

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at evaluere virkningerne af den obligatoriske pensionsopsparing og ordningens hensigtsmæssighed. Evalueringen skal offentliggøres og omdeles til Inatsisartut inden EM2023.

(Medlem af Inatsisartut Doris Jakobsen Jensen, Siumut)

Lad os lige få lært at nogen som helst form for tvang til befolkningen er et direkte budskab om at vi ikke stoler på befolkningen.

Vi har fra Atassut mange gange sagt, at det ville være bedst hvis den nuværende lov fjernes. Hvorfor skal vi begrænse de unge der netop er blevet færdige med deres uddannelse, når de ellers kunne have købt eller starte en opsparing for at købe bolig?

Det er ellers et ansvar der ligger hos individet, for alle bør kunne have ansvar for selv at starte en pensionsopsparing, uden at de offentlige tvinger dem til det.

Vi synes også at det er på tide til at sætte loft på pensionsalderen, der nu bliver ved med at stige. Det er som om at der er nogen der tænker, “ Vi skal lige spare penge, skal vi ikke lige hæve pensionsalderen”?

Det er den slags tankegang der skal afskaffes. Vi kan jo se i nogle steder i verden, såsom i Frankrig, da man ville hæve pensionsalderen fra 62 til 64, så reagerede organisationer og nogle partier voldsomt, så meget at selv Paris næsten gik til grunde.

Vi er på den anden side nok bare politisk blevet vant til at tænke: “Arh, der kommer nok alligevel ikke til at ske noget, lad os bare gøre sådan”.

Vi kan jo bare nævne alt lige fra, krigen, klimaforandringerne til Covid-19 og alt mulig andet til at retfærdiggøre vores beslutninger.

Vi vil fra Atassut sige klart og tydeligt; det er en kæmpe fejl at beslutte sådan noget. Hvorfor skal vi fra de offentlige være med til at undertrykke vores befolkning? Så meget at de ikke engang selv kan bestemme hvad de vil bruge deres egne penge til.

Da man dengang besluttede sig for at indføre tvangspensionsopsparing, så lukkede man for PFA Soraarnek i Grønland, og man blev tvunget til at flytte sin opsparing til PFA Pension i Danmark.

Det værste er, da man lukkede for vores opsparing og blev flyttet til den danske PFA Pension, så blev vi også tvunget til at betale skat af vores opsparing som engangsbeløb.

Det ville have været mere forstående hvis denne flytning også på samme måde som at flytte bank, og blot overførte opsparingen og havde et bestemt beløb man skulle betale i skat.

Det er nærmest flovt da vi som havde opsparing, pludselig fandt dengang ud af at landskassen pludselig fik en indtægt på kr.473mio, noget som var til stor glæde hos de daværende Naalakkersuisut. Penge som folk selv havde opsparet, folk der allerede betaler skat, og havde tillid til at de havde en pensionsopsparing. Fra den ene dag til den anden, så skulle de pludselig i landskassen.

Derfor skal vi endnu engang fra Atassut, uden at skjule sandheden sige at det er penge “stjålet fra befolkningen”, det tør vi godt sige selv om det kan gøre ondt. Det er penge som folk selv havde optjent, selvom de allerede havde betalt skat, så skulle de igen oven i købet betale skat af dem af tvang, noget som bare skulle fylde landets kasse.

Vi vil endnu engang sige fra Atassut, fjern nu denne tvangs pensionsopsparing. Vi kan ikke blive ved med ikke stole på befolkningen, og oven i købet se dem som nogen der ikke finde ud af at have en opsparing selv.

Penge er noget som vi bør hente udefra, ikke fra befolkningens lomme. Er der overhovedet nogen positiv konsekvens af at flytte befolkningens penge ud af landet? Eller har vi blot mistet de penge som kunne have sat i omløb i landet som konsekvens?

Da man dengang planlagde at skulle til at sætte denne engangs afgift, så begyndte man straks at tænke, når man selv er en af dem som havde opsparing: “Gad vide hvad der kommer som næste? Hvad kan de finde på uden at jeg selv fik nogle alternative muligheder”?

Man kunne sågar kalde den slags beslutninger der fratager folks frihed, som noget man gør når man slet ingen andre muligheder havde fra Naalakkersuisuts og Inatsisartuts side.

Lad os lige give de unge en mulighed, ikke starte med at give dem store udgifter lige så snart de er færdige med deres uddannelse, som en indtægtskilde. De skal nok bidrage med til samfundet i form af skatter.

For mange er der desværre ikke mange kræfter tilbage når man bliver pensionist, man har ikke den samme energi som dengang man var ung, når man begynder at modtage den opsparede pension. Selv de steder og lande man havde haft lyst til at besøge som ung, er alligevel ikke så attraktivt når man er blevet ældre, de kan også pludselig virke meget fjernt.

Uanset hvem vi er, så bør vi kunne leve livet trygt og sjovt. Vi skal kunne opleve ting mens vi har kræfterne og lysten til det, og vi burde som familie med små børn kunne tage på ferie og lave vores børn opleve ting, uden at det skal besværliggøres ved at de offentlige snupper vores penge.

Vi kan heller ikke komme udenom at det er blevet nødvendigt at tilpasse vores lovgivning om pension. For vores jobs er alle forskellige. Det er også forskelligt kroppen reagerer på de forskellige jobs der er, også fra person til person.

Bør det så ikke være således, at man tilpasser pensionsalderen alt efter hvilken job man har, noget der skal aftales og tilpasses med organisationerne. For der er nogle jobs der er hårdere mod kroppen end andre.

Vi skal kunne tage alt med i betragtning, det er også på tide at vi starter med at skrotte hele den eksisterende lov om pension, og lave en hel ny fra bunden, det skal handle om befolkningens tryghed.

Det skal være slut med at befolkningen hele tiden er bekymret, bekymret for at da partneren stadigvæk er på arbejde og derfor usikkert om man selv kan modtage pension. Nok er nok.

For dem der allerede er pensionister, og føler at de stadigvæk kan arbejde ved siden af, vi skal stoppe med at straffe dem lige så snart de tjener noget ved siden af. Vi skal tage det som en god mulighed og lade være med at tænke at de blot er udgifter. Vi skal stoppe med at beskatte den offentlig pension, og lade dem der gerne vil arbejde ved siden af betale A skat, et bestemt beløb fastsat som fradrag, som man ikke skal rykke på. Ved første lejlighed og som det første vi kan gøre er at den offentlig pension skal betragtes og registreres som indtægt fra GIS/DIS, som indtægt der ikke skal beskattes, og noget som ikke skal ændre på de andre fradrag.

Selv om vi fra Atassut kan forstå forslaget så må vi sige at vi forkaster den, og vi vil selv komme med følgende ændringsforslag:

“Naalakkersuisut pålægges at fremlægge et nyt lov om pension, hvori den skal indeholde en ændring på beskatning af pensionen, samt at tvangspensionsopsparingsdelen skal fjernes helt. Lovforslaget skal fremlægges til Inatsisartut inden EM2024.”